

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

для абітурієнтів, які у 2024 році вступають на навчання до
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
для отримання ступеня вищої освіти “МАГІСТР”,
за спеціальністю 035 Філологія,
спеціалізація 035.043 «Філологія. Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька»

Затверджено рішенням
Вченої ради факультету
романо-германської
філології від 9 квітня 2024
року, протокол № 8

Вступ

Програма вступного іспиту до магістратури (спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька) складена на основі чинних стандартів підготовки бакалаврів у системі вищої освіти та з урахуванням цілей і завдань навчання в магістратурі.

Мета вступного іспиту до магістратури полягає у визначенні відповідності знань, вмінь та навичок абітурієнтів вимогам навчання в магістратурі за спеціальністю 035 Філологія спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, що спрямоване на:

– інтенсивне підвищення рівня мовної компетентності здобувача вищої освіти як в аспекті мови, що вивчається, так і знань про мову, які відбивають сучасний стан лінгвістичної науки, літературознавства та лінгводидактики;

– оволодіння методологією та методикою наукової роботи в галузі лінгвістики, літературознавства та лінгводидактики.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, випускник, що отримав ступінь вищої освіти бакалавра, повинен, зокрема:

– володіти розвиненою культурою мислення, ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;

– володіти навичками наукової організації праці, бути обізнаним з можливостями і методами застосування комп'ютерної техніки у своїй професійній діяльності;

– володіти різними видами мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, стилістики, історії мови, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів здобувач вищої освіти ступеня магістра на вступному іспиті до магістратури повинен продемонструвати знання такого циклу спеціальних

теоретичних дисциплін: теоретична граматика, лексикологія, стилістика, історія французької мови, лінгвокраїнознавство, теоретична фонетика, перекладознавство.

Іспит проводиться у письмовій формі у вигляді тестових завдань.

Критерії оцінювання

Вступний іспит зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька проводиться у тестовій формі. Кожний варіант екзаменаційної роботи складається з 50 тестових питань. Кожне питання оцінюється у 2 тестових бали. При правильному виконанні всієї роботи абітурієнт отримує 100 тестових балів. Підсумкова оцінка за іспит складається із суми набраних балів за тести та додаткових 100 балів. Мінімальна підсумкова оцінка 100 балів, максимальна оцінка – 200 балів. Незадовільну оцінку отримує абітурієнт, що не з'явився на іспит, був відсторонений від іспиту або набрав менше 112 балів.

Зміст вступного іспиту до магістратури

I. Тематика завдань з теоретичних дисциплін

Теоретична граматики – 9 тем

1. Das Substantiv. Grammatische Kategorien. Syntaktische Funktion.
2. Das Adjektiv. Grammatische Kategorien. Seine Funktion im Satz.
3. Das Verb. Finite und infinite Formen.
4. Das Tempussystem des Deutschen.
5. Die Kategorie der Genera verbi. Passivstrukturen.
6. Das System der Modi im Deutschen. Der Konjunktiv.
7. Morphologische Struktur des Wortes. Mittel der Formbildung.
8. Probleme der Wortkassengliederung.
9. Die Flexion.

Лексикологія німецької мови – 8 тем

1. Paradigmatische Bedeutungsbeziehungen im deutschen Wortschatz: Synonymie.
2. Wortbildungsarten und -modelle im Deutschen.
3. Bedeutungswandel: Metaphorik und Metonymie. Bedeutungswandel: Bedeutungserweiterung und -verengung, Bedeutungsaufwertung und -abwertung, Litotes und Hyperbel.
4. Veränderungen im Wortschatz: Archaismen.
5. Entlehnungen im Deutschen. Perioden und Arten.
6. Arten der Lehnprägungen im Deutschen.
7. Polysemie und Homonymie
8. Territoriale Differenzierung des deutschen Wortschatzes. Sozial-berufliche Differenzierung des deutschen Wortschatzes.

Стилїстика нїмецької мови – 10 тем

1. Stiltypen.
2. Die stiltypologische Zuordnung eines Textes. Bereichsstil. Gruppenstil. Individualstil. Zeitstil.
3. Funktionalstile.
4. Stilnormen.
5. Figuren des Ersatzes (Tropen). Die Emphase. Die Periphrase. Die Metonymie. Die Metapher. Die Ironie. Die Veränderung der Satzart.
6. Figuren der Hinzufügung. Figuren der Wiederholung. Figuren der Entgegensetzung. Häufung des Verschiedenen. Das Epitheton.
7. Figuren der Auslassung. Die syntaktische Ellipse. Die Aposiopese. Das Zeugma.
8. Figuren der Anordnung und des Platzwechsels. Die Umstellung. Die Wiederaufnahme. Die Nachstellung. Der Einschub. Der Konstruktionswechsel.
9. Stilistisch-phonetische und intonatorisch-stilistische Ausdrucksmittel.
10. Stilistisch motivierte Verletzung des prädikativen Rahmens.

Історія нїмецької мови – 8 тем

1. Indoeuropäische Sprachfamilie und die Ausspaltung des Urgermanischen. Die germanische Sprachgruppe. Klassifikation des Altgermanischen und seiner Dialekte.
2. Integration der westgermanischen Großstämme im Frankenreich. Die zeitlichen Grenzen der althochdeutschen Periode und Ihre Territorialdialekte, Kultur und Literatur dieser Periode. Die Existenzformen der Sprache in der althochdeutschen Zeit.
3. Das phonologische System des Althochdeutschen: Ablaut, Umlaut, Vokalharmonie, althochdeutsche Lautverschiebung. Die morphologische Struktur des Althochdeutschen und sein Satzbau.
4. Mittelhochdeutsch und seine Territorialdialekte. Kultur und Literatur dieser Periode.
5. Das phonologische System, die morphologische Struktur des Mittelhochdeutschen.
6. Die zeitlichen Grenzen der früheren hochdeutschen Periode. Sprachliche Einigungstendenzen dieser Zeit. Der deutsche Bauernkrieg und die Reformation. Martin Luther und seine Rolle in der Entwicklung der deutschen Literaturnorm.
7. Die neuhochdeutsche Sprachperiode und die Entwicklung der gemeindeutschen Literatursprache. Der dreißigjährige Krieg und seine Folgen.
8. Die deutsche Aufklärung und die Entwicklung der deutschen Literatursprache im 18. Jahrhundert. Die Regelung der deutschen Literatursprache in den 19.-21. Jahrhundert.

Лїнгвокраїнознавство Нїмеччини – 8 тем

1. Staatlicher Aufbau.
2. Politische Parteien, Massenorganisationen.
3. Deutschland, die EU und die Welt.
4. Die Bevölkerung Deutschlands.
5. Die geographische Lage und territoriale Gliederung Deutschlands.
6. Das Schulsystem.
7. Die Hochschulen und Universitäten.
8. Feiertage, Bräuche in Deutschland.

Теоретична фонетика – 7 тем

1. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik. Segmentale und suprasegmentale Phonetik.
2. Phonologie des Deutschen. Definition des Phonems.
3. Vokal- und Konsonantensystem der deutschen Sprache.
4. Der deutsche Wortakzent, seine Arten und Funktionen.
5. Intonationsstruktur und ihre Elemente.
6. Phonostilistischer Aspekt mündlicher Äußerungen. Rhythmus und seine Rolle in der Phonostilistik.
7. Phonetisches Minimum im DaF-Unterricht.

Перекладознавство – 7 тем

1. Das Wesen der Übersetzungswissenschaft. Der Gegenstand der Übersetzungstheorie.
2. Die Stelle der Übersetzungstheorie unter den anderen wissenschaftlichen Disziplinen in der Linguistik.
3. Übersetzungsarten.
4. Äquivalente und Adäquate Übersetzung.
5. Pragmatischer Übersetzungsaspekt.
6. Direkte Übersetzung. Übersetzungsarten.
7. Übersetzungstransformationen. Transformationen auf der lexikalischen und grammatischen Ebenen.

Рекомендована література **Теоретична граматика**

Основна

1. Потапова Ж.Є. Theoretische Grammatik : навч. посіб. для студентів 4 курсу ф-ту «Референт-перекладач» з дисципліни «Теоретична граматика» (нім. мова) / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Харків : Вид-во НУА, 2017. 68 с.
2. Anleitung zum wissenschaftlichen Arbeiten in der germanistischen Linguistik
Режим доступу: https://www.tu-braunschweig.de/fileadmin/Redaktionsgruppen/Institute_Fakultaet_6/Germanis

tik/awa.pdf

3. Duden. Die Grammatik. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2022. 948 S.
4. Kürschner Wilfried. Grammatisches Kompendium: 7.Aufl. A.Francke Verlag Tübingen. 2017. 346 S.
5. Neff Martin. Wortart: Universitätsverlag GmbH. Heidelberg. 2023. 100S.
6. Sprache und Linguistik. Режим доступу: <https://www.spektrum.de/thema/sprache-und-linguistik/832281>
7. Zeitschrift für germanische Linguistik. Режим доступу: <https://www.degruyter.com/journal/key/zfgl/html?lang=de#latestIssue>
9. Zeitschrift für Naturwissenschaft und Linguistik. Режим доступу: <https://www.springer.com/journal/41244/>

Додаткова

1. Anleitung zum wissenschaftlichen Arbeiten in der germanistischen Linguistik
Режим доступу: https://www.tubraunschweig.de/fileadmin/Redaktionsgruppen/Institute_Fakult_aet_6/Germanistik/awa.pdf
2. Busch A. Germanistische Linguistik : Eine Einführung. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2021. 276 S.
3. Duden. Die Grammatik. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2022. 948 S.
4. Sprache und Linguistik. Режим доступу до екрану: <https://www.spektrum.de/thema/sprache-und-linguistik/832281>
5. Zeitschrift für germanische Linguistik. Режим доступу до екрану: <https://www.degruyter.com/journal/key/zfgl/html?lang=de#latestIssue>
6. Zeitschrift für Naturwissenschaft und Linguistik. Режим доступу до екрану: <https://www.springer.com/journal/41244/>

Лексикологія німецької мови

Основна

1. Король А.А. Lexikologie der deutschen Sprache: Lehrbuch = Лексикологія німецької мови: Навчальний посібник для студ. ф-ту іноземних мов. Чернівці : Книги – XXI, 2017. 112 с.
2. Berketova Z. Systemhafte Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Berlin : Frank & Timme; 2022. 140 S.
3. Elsen H. Neologismen : Ein Studienbuch. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2022. 198 S.
4. Harm V. Einführung in die Lexikologie. Berlin : WGB, 2015. 164 S.
7. Römer Chr. Der deutsche Wortschatz : Struktur; Regeln und Merkmale. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2019. 234 S.

8. Römer Chr. Lexikologie. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2021. 132 S.17
9. Wörterbuch zur Lexikographie und Wörterbuchforschung. Berlin, Boston : De Gruyter, 2021. 1010 S.

Додаткова

1. Busch A. Germanistische Linguistik : Eine Einführung. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2021. 276 S.
2. Brockhaus Wahrig Deutsches Wörterbuch : mit einem Lexikon der Sprachlehre. Gütersloh ; München, 2011. 1728 S.
3. Duden. Bedeutungswörterbuch. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2018. 1184 S.
4. Duden. Das Stilwörterbuch. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2017. 1104 S.
5. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2019. 2144 S.
6. Duden. Redewendungen. Mannheim, Berlin : Dudenverlag, 2020. 927 S.

Стилiстика

Основна

1. Казимiр В. О., Яремчук I. М. Stilistik der deutschen Sprache. Lehrmittel für die Studenten: навчально-методичний посiбник. Кам'янець-Подiльський: Видавничополiграфiчне пiдприємство «Апостроф», 2018. 165 с.
2. Eroms H.-W. Stil und Stilistik: Eine Einführung (Grundlagen der Germanistik (GrG), Band 4. Taschenbuch. Erich Schmidt Verlag GmbH and Co. 2014. 293 S.
3. Hodakowska N. G. Stilistik der deutschen Sprache. К.: ПП «ЦУ Дизайн», 2010. 216 S.
4. Lysetska N. H. Anstöße zur linguistischen Textanalyse. Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference «Innovative Technologies in Science». (March 2017, Ajman, UAE). Dubai: ROStranse Trade FZC Company, 2017. No 3 (19), Vol. 4. P. 40–45.

Додаткова

1. Лисецька Н. Актуалiзацiя й узуалiзацiя нових лексем „der Masterplan Migration“ та „Ankerzentren“ у нiмецькому полiтичному дискурсі. Актуальнi проблеми романо-германської фiлологiї та прикладної лiнгвiстики : науковий журнал. / редкол. В. I. Кушнерик та iн. Чернiвцi, 2019. No. 2 (18). С. 160–167.
2. König W. Atlas Deutsche Sprache. München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 2011. 256 S.

Історія німецької мови

Основна

1. Berner, Elisabeth; Wolf, Norbert Richard; Schmidt, Wilhelm; Langner, Helmut. Geschichte der deutschen Sprache. Teil 1 und 2, S. Hirzel Verlag, 2020, 509 S.
1. Lewizkij V. Geschichte der deutschen Sprache. Winnyzja: Nova Knyha Verlag, 2011, 250 S.
2. Lewizkij V., Heinz-Dieter Pohl. Geschichte der deutschen Sprache. Winnyzja: Nova Knyha Verlag, 2010, 254 S.
3. Nova Knyha Verlag, 2010, 254 S.
4. Stefan Hartmann. Deutsche Sprachgeschichte, Narr Francke Attempto Verlag, 2018, 376 S.

Додаткова

1. Левицький В. В. Етимологічний словник германських мов. Т.1. Вінниця: Нова книга, 2010, 614 с.
2. Левицький В. В. Етимологічний словник германських мов. Т.2. Вінниця: Нова книга, 2010, 367 с.

Лінгвокраїнознавство

Основна

1. Кудіна О. Країни, де говорять німецькою: навч. посіб. з лінгвокраїнознавства [вид. 2-е., допов.]. Вінниця : Нова книга, 2017. 416 с.
2. Orientierungskurs. Politik. Geschichte. Kultur. Stuttgart : Klett Verlag, 2012. S. 96.
3. Ulrike Gaidosch, Christine Müller. Zur Basiswissen Deutschland. Hueber Verlag. 2013. S. 80.

Додаткова

1. Павловська Л. І. Фактори впливу на сучасний розвиток німецької мови. Наук. вісн. ДДПУ ім. І. Франка. Серія: Філологічні науки. 2019. Вип. 12. С. 160-164.
2. Bildung in Deutschland: Materialien zur Kultusminister Konferenz / Bundesministerium für Bildung und Forschung ; Wissenschaftliche Koordination Jessica Ordemann. Bielefeld, 2020. S. 1-12.
4. Jeannette Cwienk, Jasmin Rogge. Weniger fliegen für das Klima. Deutsch zum Mitnehmen. 2019. URL: <https://www.dw.com/de/weniger-fliegen-f%C3%BCr-das-klima/1-49522110>.
5. Muhr R. Das österreichische Deutsch. Das Deutsche als plurizentrische Sprache: Ansprüche-Ergebnisse-Perspektive. Berlin : Schmidt, 2017. S. 23-41.
6. 5. Schmidlin R. Die Vielfalt des Deutschen, Standard und Variation : Gebrauch,

Einschätzung und Kodifizierung einer plurizentrischen Sprache. Berlin, Boston: de Gruyter, 2011. S. 575.

Теоретична фонетика німецької мови

Основна

1. Фонетика і фонологія німецької мови. Теоретичний курс. Підручник для студентів, викладачів закладів вищої освіти та науковців. Авторський колектив: Стеріополо О.І. Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 395 с.
2. Шевченко О.О. Теоретична фонетика сучасної німецької мови. Навчально-методичний посібник. Суми : Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 139 с.
3. Ятчук М.А. Deutsche Phonetik. Фонетика німецької мови. Навчальний посібник. Тернопіль: редакційно-видавничий відділ Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола, 2017. 96 с.
4. Becker T. Einführung in die Phonetik und Phonologie des Deutschen. WBG: Darmstadt, 2012. 130 S.
5. Bernd J. Kröger. Ein phonetisches Modell der Sprachproduktion. Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2017. 319 S.
6. Hirschfeld U., Reinke K. Phonetik im Fach Deutsch als Fremd- und Zweitsprache: Unter Berücksichtigung des Verhältnisses von Orthografie und Phonetik. Grundlagen Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Band 1. Erich-Schmidt-Verlag, 2016. 42 S.
7. Kireienko K. V. Praktikum zur theoretischen Phonetik des Deutschen: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Німецька та англійська мова та зарубіжна література» вищ. навч. закл. ден. та заочн. форми навч. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. 122 с.

Додаткова

1. Duden. Das Aussprachewörterbuch. 7., komplett überarbeitete und aktualisierte Auflage. Duden, 2015. 928 S.
2. Hirschfeld U., Reinke K. Integriertes Aussprachetraining in DaF/DaZ und der gemeinsame europäische Referenzrahmen für Sprachen // DaF, 2012.
3. Heft 3. S. 131-138. Hirschfeld U., Siebenhaar B. Aussprachevielfalt im Deutschen. DaF, Heft 3. Verlagsort München / Berlin, 2013. S. 131-141.
4. Krech E.-M., Stock E., Hirschfeld U., Anders L.C. Deutsches Aussprachewörterbuch. Berlin, N. York: W. de Gruyter, 2010. 1076 S.
5. Šileikaitė-Kaishauri D. Einführung in die Phonetik und Phonologie des

Deutschen. Basiswissen, Aufgaben und Literaturhinweise. Vilniaus universitetas, 2015. 528 S.

Переладознавство

Основна

1. Bubenhofer N. Das Konzept «Übersetzen» in der digitalen Transformation Soziolinguistische Reflexion des Maschinellen Übersetzens / Noah Bubenhofer, Philipp Dreesen. Zürich, 2020. Режим доступу до екрану: https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/195512/1/10_24894_1664-2457_00003_6431.pdf
2. Geisenhanslüke A. Buchstäblichkeit : Theorie, Geschichte, Übersetzung. Bielefeld: transcript, 2019. 216 S.
3. Guera Chr. Johannes Atrocianus : Text, Übersetzung, Kommentar. Hildesheim: Georg Olms Verlag, 218. 364 S.
4. Heimböckel D. Interkulturalität, Übersetzung; Literatur: das Beispiel der Prager Moderne / Dieter Heimböckel, Steffen Höhne, Manfred Weinberg. Wien, Köln : Böhlau Verlag, 2022. 422 S.
5. Kaltike A. Einleitung, Text, Übersetzung und Kommentar. Wien: Holzhausen, 2018. 505 S.
6. Neumann B. Die Sichtbarkeit der Übersetzung: Zielsprache Deutsch. Tübingen: Narr Franke Attempto, 2021. 299 S.
7. Park S. Paradoxien der Grenzsprache und das Problem der Übersetzung: eine Studie zur Textualität philosophischer Texte und zu historischen Übersetzungsstrategien. Würzburg: Königshausen & Neumann, 2022. 347 S.
8. Zdaniuk Tatiana. Theorie und Praxis der Übersetzung (Deutsch/Ukrainisch): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Ружа», 2020. 196 с.

Додаткова

1. Anleitung zum wissenschaftlichen Arbeiten in der germanistischen Linguistik
Режим доступу до екрану: https://www.tubraunschweig.de/fileadmin/Redaktionsgruppen/Institute_Fakultaet_6/Germanistik/awa.pdf
2. Busch A. Germanistische Linguistik: Eine Einführung. Tübingen : Narr Franke Attempto, 2021. 276 S.
3. Duden. Die Grammatik. Mannheim, Berlin: Dudenverlag, 2022. 948 S.